

Zondag 17 december 1916 – enige editie

Het Belgische leger.

Havre, 16 december. Het Belgisch Staatsblad zal morgen een koninklijk besluit bevatten, waarin tegen 1 februari 1917 voor militaire dienst worden opgeroepen alle ongehuwden, geboren na 30 juni 1878 en voor 1 juli 1885 en alle gehuwden geboren na 30 juni 1886 en voor 1 januari 1895.

Een ander koninklijk besluit verbiedt aan iedereen, die zich op niet bezet Belgisch grondgebied bevindt en verder aan alle Belgen die zich buiten het grondgebied van de vijandelijke mogendheden of buiten door dezen bezet gebied bevinden, overeenkomsten van welke aard ook met vijandelijke onderdanen te sluiten of uit te voeren.

Inbreuken op deze bepaling zullen worden gestraft met 1 tot 5 jaar gevangenisstraf en 500 tot 20.000 frank boete.

Men meldt ons uit Maastricht:

Volgens Les Nouvelles van gisteren heeft zich in Belgisch Limburg een coöperatieve vereniging gevormd voor al de gemeenten der provincie, met het doel, aan de bewoners die levensmiddelen en zaken te leveren, waarvoor het steuncomité niet zorgt.

Het kapitaal, waaraan door gemeenten en particulieren wordt bijgedragen, is bijna voltekend.

Uit Zeeuws-Vlaanderen meldt men ons, dat het schieten, hetgeen een van onze lezers hier heeft gehoord, ongetwijfeld was van het westelijke front. Gedurende de laatste dagen en nachten is er ontzettend geschoten, vooral vrijdagavond om ongeveer 11 uur. Toen waren de slagen zo heftig, dat alles stond te trillen. Ook

vanochtend werd er nog hevig geschoten. Tegen de middag begon het wat te verminderen. Boven België waren weer vliegers te zien.

Uit Luikerland.

Luik, 9 december.

Zeer onlangs las ik in een Hollands blad, dat hier de koffie tegen vijf frank wordt verkocht. Een glimlachje kwam wel in mijn verbeelding op, doch het ging niet daarbuiten, onderweg gestikt in mijn verbolgenheid. Ik noem dit gladweg een Belg voor de gek houden. Neem me het oordeel niet kwalijk.

Koffie is bij ons nog enkel een woord. Toréaline is de koffie van onze voedingsdienst. Icka is onze handelskoffie. Een pakje toréaline bekomt men sedert enkele tijd geregeld om de maand. Het weegt 500 gram en kost 50 centiemen. Echte koffie is hier nog voorhanden, doch of zij nog door iemand wordt gekocht, kan ik, zowaar, niet met zekerheid zeggen. Koffie is derhalve onzichtbaar geworden. Voor enkele maanden nog lag ze met zakken en hopen voor de toogruiten en in de warenkassen van een paar van onze grootste kruideniers, doch thans ... Ja, toen stond zij 's morgens drie frank per kilo, 's middag vier frank, 's avonds vijf frank. En dat steeg zo maar immer, zienderogen, enkele dagen lang, totdat er ten laatste geen koffie meer te zien was, nergens geen.

Ik zeg u dat koffie een woord is, niets meer, en dit houd ik staande. Men zegt: "koffie kost gemiddeld twintig frank. Men drukt dit in de beursberichten van onze dagbladen. Men koopt, verkoopt en herverkoopt koffie, hier, op onze maandagbeurs, place Saint-Lambert, waar het telkens zo gedrongen vol mensen is, dat geen vlieg er nog ademen kan, - doch van al die mensen, die op die manier koffie verhandelen, is er geen, geen, versta me goed, die één honderdste

van één pond kan laten zien. Al de mensen weten en zeggen, dat koffie twintig frank per kilo kost en ook weer onder hen is niemand, ik druk op "niemand" die een ons in zijn bezit heeft. Een karaat is nog wel honderd maal een te zwaar gewicht, om de koffie te wegen, die in mijn heel lange en dicht bebouwde straat zou te vinden zijn. "Hoe gaat het dan met koffie in de wereld?" hoor ik vragen. Ja, dat is makkelijk te snappen. Het gaat met ze, zoals met de hemel. Elkeen verlangt de hemel. Zelfs zij die vrezen, heel erg vrezen, dat ze hem niet zullen hebben zijn toch overtuigd, dat ze hem hebben. Iedereen kan een volle dag over de eeuwige gelukzaligheid spreken. Toch is er geen aardse ziel, die ooit de hemel zag, of die, indien zij er met kousen en schoenen moest naartoe gaan, zou weten, naar welke richting zij haar schip zou moeten sturen.

Ik zeg u voor de derde maal dat koffie, hier onzichtbaar op de beurs, twintig frank staat. Om u daarvan te meer zekerheid te geven, schrijf ik u letterlijk een jongste beursbulletin vertaald af, na vooraf te hebben gewaarschuwd dat Luik een van de zeldzame handelsbeurzen is in België, die nog open is.

De verslachte beurs van verleden week is geworden alles wat stevig en hecht is en vast staat. De koffieprijsen stijgen. Geruchten van verzwakking zijn hier voorbarig, want ze kwamen pas voor grote orders, uitgevoerd voor Antwerpen. Misschien met opzet! Kom! Santos en Java staan 18 tot 19,50 F; Préanger wordt tot 22 frank verkocht.

Men betaalt 3 frank voor losse cichorei en 3.25 F voor cichorei in pakjes. Suiker in kisten stijgt tot 3,75 en tot 4 F, en kristalsuiker gaat 3,75 F. Eerste hoedanigheid Hollandse en Zwitserse chocolade wordt 17 frank verhandeld. De zeep stijgt verbazend. Sunlight, boven de 500 F per kar van 200 blokken, Stuyvers 475 F, Rubis 220 F, Delphia 150 F. Een andere soort 150 F. Men valt op poederzeep tegen 26, 65,

95, 100 F, volgens hoedanigheid. Goede weke zeep gaat 12 en 14 F. Fruitsiroop moet 4 frank kosten. Bietenstroop, vrachtvrij te Luik geleverd, minimum een vat van 250 kilo, kost 2,50 F. Moes van suikerbietenstroop, dat bijna meeldroog is, wordt in een stokerij die ik zeer goed ken, afgehaald tegen 140 F per duizend kilo. Over een maand staat dit thans allerkostbaarste voedsel misschien tweehonderd frank. Bonen kosten 2,60 F, groene erwten 4 F, olie 26 F per liter, karvet 28 frank. Onlangs wou men een boer stenigen, omdat hij luid verklaarde liever van zijn boter karsmeersel te maken, dat ze tegen vier frank te verkopen. Een jongen van de eerste broek kan uitrekenen dat die boer nog zo dom niet was. Luister. De beurs koopt groene eikels, zoveel als iemand zijn schouders dragen kunnen, tegen 60 F per 100 kg. "Dit is, zeggen nu de alwetters, om cafanos en dito feka te branden", en ze voegen erbij, dat die drank lekker is. Mis van hier tot Rome! Een dorpse jeneverstoker, als ge goed met hem vertrouwd zijt, heeft u reeds gezegd, dat de ongelukkige duizendwinners van zijn soort thans de stenen uit de grond halen, en veel liever dus nog de eikels van de bomen, om hun stokerij in staat te stellen, alcohol voort te brengen. Want wie alcohol kan scheppen, om het even waaruit, kan niet verloren gaan.

Willen we wat verder gaan? Ginder zijn ze lucifers, onze "vuurstekskes" aan het verkwanselen. Dit gaat voor de "solferiskes" tegen 64 F; voor de niet gesolferde 50; voor de rode 53 F per kar van honderd pakjes.

Hier ook heeft de koolraap haar zetel opgeslagen, hier is het rijk ... geweest van de kostbare zuster van de biet. Ze is onttroond. Ze heeft zelf tegen iedereen, die het wilde horen, haar armoede verklapt en onder eed verklaard, dat ze op 100 kilo gewicht, wel 87 kilo water had. Dit babbelen was haar ongeluk. Men wil haar niet meer, zelfs niet voor 9 en 10 frank.

Uit de beste suikerbron kan ik mededelen, dat de opbrengst in suiker in onze Belgische nijverheid een derde minder is dan verleden jaar. Er was gezegd dat de fabrieken één vijftigste van hun opbrengst zouden mogen houden. De waarheid is, dat ze geen gram zullen bekomen. In december zal bepaald de uitdeling van nieuwe suiker aanvangen, misschien wel 700 gram per persoon en per maand. Toch in geen geval minder dan 600 gram.